

NARIADENIE RADY (ES) č. 1257/96

z 20. júna 1996

o humanitárnej pomoci

KAPITOLA I

CIELE A VŠEOBECNÉ ZÁSADY HUMANITÁRNEJ POMOCI

Článok 1

Humanitárna pomoc spoločenstva pozostáva z pomoci, podpory a z ochranných operácií, ktoré majú na nediskriminačnom základe pomôcť ľuďom v tretích krajinách, najmä tým najzraniteľnejším spomedzi nich, a to predovšetkým ľuďom z rozvojových krajín, obetiam prírodných katastrof, kríz spôsobených človekom, akými sú napríklad vojny a bojové konflikty alebo výnimočné okolnosti porovnateľné s prírodnými katastrofami, alebo katastrofami, ktoré spôsobil človek. Tato pomoc by mala byť poskytovaná na čas potrebný na splnenie humanitárnych potrieb vyplývajúcich z týchto rozličných situácií.

Súčasťou takejto pomoci sú aj operácie, ktorých cieľom je príprava na riziká alebo predchádzanie katastrofám či porovnateľným výnimočným okolnostiam.

Článok 2

Hlavné ciele operácií humanitárnej pomoci uvedené v článku 1:

- a) záchrana a zachovanie života počas núdzových situácií a v období bezprostredne po nich, počas prírodných katastrof, ktoré majú za následok veľké straty na životoch, psychické alebo sociálne utrpenie alebo materiálne škody;
- b) poskytovanie nevyhnutnej pomoci a úľavy ľuďom postihnutým dlhotrvajúcimi krízami vznikajúcimi najmä pri vypuknutí bojových konfliktov alebo vojen, ktoré majú rovnaké následky ako tie, ktoré sú uvedené v pododseku a), a predovšetkým tam, kde sa ukáže, že vlastná vláda nie je schopná pomôcť, alebo tam, kde nastane bezvládie;
- c) pomoc pri financovaní prepravy pomoci a pri úsilí, ktoré si kladie za cieľ zabezpečiť, aby táto pomoc bola prístupná pre tých, ktorým je určená, a to s použitím všetkých dostupných logistických prostriedkov a so zabezpečením ochrany humanitárnych tovarov a personálu s výnimkou tých operácií, ktoré majú vplyv na obranu;
- d) realizácia krátkodobých obnovovacích a rekonštrukčných prác najmä v oblasti infraštruktúry a zariadení, a to v úzkom napojení na miestne štruktúry a s ohľadom na umožnenie príchodu pomoci, ktorá má za cieľ zabrániť zhoršeniu následkov krízy a začať pomáhať postihnutým, aby opäť nadobudli minimálnu úroveň samostatnosti, berúc pri tom, ak je to možné, do úvahy ciele dlhodobého rozvoja;
- e) vyrovnáť sa s následkami pohybov obyvateľstva (utečencov, ľudí bez domova a navrátilcov) zapríčinených prírodnými katastrofami a katastrofami spôsobenými človekom a dodržiavať schémy, ktoré majú napomôcť repatriácii do krajiny pôvodu a presídľovaniu na miesta, kde platia podmienky aktuálnych medzinárodných dohôd;

▼B

- f) zabezpečiť pripravenosť na riziká, ktoré sú spôsobené prírodnými katastrofami alebo porovnateľnými výnimočnými okolnosťami, a používať vhodný rýchly zásahový systém skorého varovania;
- g) v súlade so súčasnými medzinárodnými dohodami podporovať civilné operácie na ochranu obetí bojov alebo porovnateľných núdzových situácií.

Článok 3

Pomoc spoločenstva uvedená v článku 1, 2 a 4 môže byť použitá na financovanie nákupu a dodávok akýchkoľvek výrobkov alebo zariadení potrebných na realizáciu humanitárnych operácií, vrátane stavby domov alebo prístreší pre obeť, nákladov spojených s externými zamestnancami, či už spomedzi vysťahovalcov alebo miestnych obyvateľov, ktorí sú pri týchto operáciách zamestnaní, skladovania, medzinárodnej alebo národnej prepravy, logistiky a distribúcie pomoci, ako aj akejkoľvek inej činnosti zameranej na podporu alebo zabezpečenie voľného vstupu pomoci do krajiny prijímajúcej pomoc.

Pomoc môže byť použitá aj na financovanie akýchkoľvek iných nákladov priamo spojených s realizáciou humanitárnych operácií.

Článok 4

Takáto pomoc spoločenstva uvedená v článku 1 a 2 môže byť použitá aj na financovanie:

- prípravných a realizačných štúdií týkajúcich sa humanitárnych operácií a na posúdenie humanitárnych projektov a plánov,
- operácií monitorujúcich humanitárne projekty a plány,
- vzdelávacích schém malého rozsahu a všeobecných štúdií v oblasti humanitárnych operácií, ktoré sa majú postupne napláňovať tam, kde je financovanie rozplánované na obdobie niekoľkých rokov,
- nákladov na zdôraznenie komunitárnej povahy tejto pomoci,
- kampaní zameraných na informovanosť verejnosti s cieľom zvýšiť znalosti a chápanie humanitárnych vecí, a to najmä v Európe a v tretích krajinách, kde spoločenstvo financuje veľké humanitárne operácie,
- opatrení na posilnenie koordinácie spoločenstva s členskými štátmi, inými donorskými krajinami, medzinárodnými humanitárnymi organizáciami a inštitúciami, mimovládnyimi organizáciami a organizáciami, ktoré ich zastupujú,
- technickej pomoci potrebnej na realizáciu humanitárnych projektov, vrátane výmeny technického know-how a skúseností medzi európskymi humanitárnymi organizáciami a agentúrami alebo podobnými inštitúciami a inštitúciami v tretích krajinách,
- humanitárnych operácií zameraných na odstraňovanie mín, vrátane kampaní zameraných na zvýšenie povedomia o protipechotných mínach medzi miestnym obyvateľstvom.

▼B*Článok 5*

Financovanie poskytované spoločenstvom podľa tohto nariadenia bude mať formu grantov.

Operácie na základe tohto nariadenia budú oslobodené od daní, poplatkov a ciel.

KAPITOLA II

POSTUPY TÝKAJÚCE SA REALIZÁCIE HUMANITÁRNEJ POMOCI*Článok 6*

Operácie financované spoločenstvom s cieľom poskytnúť humanitárnu pomoc možno uskutočniť buď na žiadosť medzinárodných alebo mimovládnych agentúr a organizácií z členských štátov, alebo na žiadosť tretej krajiny prijímajúcej pomoc, alebo z iniciatívy Komisie.

Článok 7

1. Mimovládne organizácie, ktoré môžu byť príjemcami financovania spoločenstva s cieľom uskutočniť operácie podľa tohto nariadenia, musia spĺňať tieto kritériá:

- a) musia byť neziskovými samostatnými organizáciami v členskom štáte spoločenstva založenými podľa zákonov platných v príslušnom členskom štáte,
- b) musia mať hlavné sídlo v členskom štáte spoločenstva alebo v tretej krajine, ktorá prijíma pomoc spoločenstva. Toto hlavné sídlo musí byť miestom účinného rozhodovania pre všetky operácie financované podľa tohto nariadenia. Vo výnimočnom prípade môže byť hlavné sídlo v tretej donorskej krajine.

2. Pri rozhodovaní o tom, či je mimovládna organizácia vhodná ako príjemca financovania spoločenstva, treba brať do úvahy tieto skutočnosti:

- a) jej správcovské a schopnosti v oblasti finančného manažmentu.
- b) jej technické a logistické kapacity súvisiace s plánovanou operáciou,
- c) jej skúsenosti v oblasti humanitárnej pomoci,
- d) výsledky predošlých operácií uskutočnených príslušnou organizáciou, a to najmä operácií, ktoré financovalo spoločenstvo,
- e) jej pripravenosť stať sa v prípade potreby súčasťou systému vytvoreného pre humanitárne operácie,
- f) jej schopnosť a pripravenosť pracovať s humanitárnymi agentúrami a základnými spoločenstvami v príslušných tretích krajinách,
- g) jej nestrannosť pri realizácii humanitárnej pomoci,
- h) v prípade potreby jej predchádzajúce skúsenosti v tretej krajine, ktorá je zainteresovaná v príslušnej operácii humanitárnej pomoci.

▼B*Článok 8*

Spoločenstvo môže financovať aj humanitárne operácie, ktoré organizujú medzinárodné agentúry a organizácie.

Článok 9

Ak je to nutné, môže spoločenstvo financovať aj humanitárne operácie organizované Komisiou alebo špeciálnymi agentúrami členského štátu.

Článok 10

1. S cieľom zabezpečiť a zvýšiť účinnosť a súdržnosť komunitárnych a národných systémov humanitárnej pomoci môže Komisia podniknúť akékoľvek opatrenia potrebné na podporu úzkej koordinácie vlastných aktivít a aktivít členských štátov, a to tak na úrovni rozhodovania ako aj priamo na mieste. Z týchto dôvodov budú členské štáty a Komisia prevádzkovať systém výmeny informácií.

2. Komisia zabezpečí, aby boli humanitné operácie, ktoré financuje spoločenstvo, koordinované s operáciami medzinárodných organizácií a orgánov, a to najmä tých, ktoré sú súčasťou systému Spojených národov.

3. Komisia sa bude snažiť rozvíjať spoluprácu a kooperáciu v oblasti humanitárnej pomoci medzi spoločenstvom a donormi z tretích krajín.

Článok 11

1. Komisia stanoví podmienky pridelovania, získavania a realizovania pomoci na základe tohto nariadenia.

2. Kým krajina prijímajúca pomoc nespĺní tieto podmienky, pomoc nebude poskytnutá.

Článok 12

Všetky kontrakty uzavreté podľa tohto nariadenia zabezpečia predovšetkým to, aby Komisia a Dvor audítorov mohli vykonávať kontroly priamo na mieste a v hlavnom sídle humanitárnych partnerov podľa zvyčajných postupov stanovených Komisiou na základe platných pravidiel a predovšetkým tých finančných nariadení, ktoré sú použiteľné v prípade všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev.

KAPITOLA III

POSTUPY TÝKAJÚCE SA REALIZÁCIE HUMANITÁRNYCH OPERÁCIÍ*Článok 13*

Komisia rozhodne o núdzovej akcii v rámci sumy, ktorá neprekročí 10 miliónov ECU.

▼ B

Operácie, ktoré sa považujú za také, že si vyžadujú núdzovú akciu:

- operácie spĺňajúce bezprostredné a nepredvídateľné humanitárne podmienky zapríčinené náhlymi prírodnými katastrofami alebo katastrofami, ktoré zapríčinil človek, ako napríklad záplavy, zemetrasenia a vypuknutie bojových konfliktov alebo porovnateľné situácie,
- operácie obmedzené na trvanie nepredvídateľných núdzových reakcií: príslušné finančné prostriedky pokryjú reakciu na humanitárne potreby uvedené v prvej odrážke počas obdobia nie dlhšieho ako šesť mesiacov stanoveného v rozhodnutí o financovaní.

V prípade, že operácie spĺňajú tieto podmienky a presahujú čiastku 2 milióny ECU:

- Komisia prijme rozhodnutie,
- bude písomne informovať členské štáty v lehote štyridsaťosem hodín,
- bude sa za svoje rozhodnutie zodpovedať na ďalšej schôdzi výboru, pričom osobitne zdôvodní použitie núdzových postupov.

▼ M2

Rozhodnutia pokračovať v operáciách, prijaté formou núdzového postupu, Komisia prijme v súlade s riadiacim postupom uvedeným v článku 17 ods. 2 a v rámci limitov stanovených v článku 15 ods. 2 druhej zarážke.

▼ B*Článok 14*

Komisia bude hodnotiť, rozhodovať a spravovať, sledovať a posudzovať operácie podľa tohto rozhodnutia v súlade s rozpočtovými a inými platnými postupmi, najmä s tými, ktoré stanovuje finančné nariadenie použiteľné v prípade všeobecného rozpočtu Európskych spoločenstiev.

▼ M2*Článok 15***▼ M3**

▼ M2

2. Komisia, konajúc v súlade s regulačným postupom uvedeným v článku 17 ods. 3:

- rozhodne o financovaní ochranných operácií humanitárnej pomoci uvedených v článku 2 písm. c) Spoločenstvom,
- rozhodne o priamej akcii Komisie alebo o finančnej akcii špecializovaných agentúr členských štátov.

3. Komisia, konajúc v súlade s riadiacim postupom uvedeným v článku 17 ods. 2:

- schváli celkové plány, ktoré majú za cieľ zabezpečiť uskutočnenie akcií v príslušnej krajine alebo regióne, kde rozsah a zložitnosť humanitárnej krízy dosahuje také rozmery, že táto kríza bude pravdepodobne pokračovať, ako aj rozpočty na tieto plány. V tomto kontexte Komisia a členské štáty preskúmajú priority, ktoré treba stanoviť pri realizácii týchto celkových plánov,

▼ M2

— rozhodne o projektoch, ktorých hodnota prekračuje 2 milióny ECU bez toho, aby bol dotknutý článok 13.

▼ B*Článok 16*

1. Výbor uvedený v článku 17 raz ročne prerokuje všeobecné zásady prezentované zástupcom Komisie pre humanitárne operácie naplánované na rok dopredu a preskúma celú problematiku koordinácie komunitárnej a národnej humanitárnej pomoci ako aj všetky špecifické otázky týkajúce sa pomoci spoločenstva v príslušnej oblasti.

2. Komisia predloží výboru uvedenému v článku 17 aj informácie o zmenách nástrojov pre správu humanitárnej pomoci, a to vrátane rámcových partnerských dohôd.

3. Výbor uvedený v článku 17 bude oboznámený so zámermi Komisie týkajúcimi sa posúdenia humanitárnych operácií a podľa možnosti aj s časovým harmonogramom jej práce.

▼ M2*Článok 17*

1. Komisii pomáha výbor.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 4 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 4 ods. 3 rozhodnutia 1999/468/ES je jeden mesiac.

3. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňujú sa články 5 a 7 rozhodnutia 1999/468/ES so zreteľom na jeho článok 8.

Lehota ustanovená v článku 5 ods. 6 rozhodnutia 1999/468/ES je jeden mesiac.

▼ M3

▼ B*Článok 18*

1. S cieľom zistiť, či operácie humanitárnej pomoci financované Komisiou splnili svoj zámer, bude Komisia tieto operácie v pravidelných intervaloch posudzovať a stanoví zásady na zvýšenie efektívnosti nasledujúcich operácií. Komisia predloží výboru zhrnutie, v ktorom uvedie aj štatút zamestnaných odborníkov, stav posudzovania realizovaných úloh, ktoré môže výbor v prípade potreby preskúmať. Posudkové správy budú na požiadanie k dispozícii členským štátom.

2. Na požiadanie členských štátov a za ich prítomnosti môže Komisia posúdiť aj výsledky komunitárnych operácií a plánov humanitárnej pomoci.

▼B*Článok 19*

Na záver každého finančného roka Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade výročnú správu spolu so zhrnutím týkajúcim sa operácií, ktoré boli v priebehu príslušného roka financované.

Zhrnutie bude obsahovať informácie týkajúce sa agentúr, prostredníctvom ktorých boli humanitárne operácie realizované.

V správe bude uvedený aj prehľad všetkých externých posudkov týkajúcich sa úloh, ktoré mohli byť realizované v rámci zvláštnych operácií.

Najneskôr v lehote jedného mesiaca od svojho rozhodnutia a bez toho, aby bol dotknutý článok 13 tohto nariadenia, Komisia oboznámi členské štáty s operáciami, ktoré schválila, pričom uvedie výšku schválenej sumy, povahu operácie, skupinu, ktorá pomoc získala, ako aj zúčastnených partnerov.

Článok 20

Tri roky po nadobudnutí platnosti tohto nariadenia Komisia predloží Európskemu parlamentu a Rade celkové vyhodnotenie operácií, ktoré spoločenstvo financovalo na základe tohto nariadenia, a to spolu s návrhmi budúcich zmien nariadenia, a v prípade potreby predloží aj návrhy jeho zmien a doplnkov.

Článok 21

Toto nariadenie nadobúda účinnosť tretím dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.